

ת"פ 14833/05/14 - מדינת ישראל נגד אניס אבו רומי

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 14833-05-14 מדינת ישראל נ' אבו רומי
תיק חיצוני: 0-1340-00374-2014

בפני כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מאשימה/ משיבה מדינת ישראל
נגד
נאשם/מבקש אניס אבו רומי

החלטה

להלן נימוקי החלטתי אשר ניתנה ביום 21.3.16.

1. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973. בהכרעת דין מיום 1.12.15 זוכה הנאשם.

2. המבקש הגיש באמצעות סנגורו בקשה על פי סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לפיצוי בגין ההליכים אשר התנהלו כנגדו. הסנגור הגיש בקשתו בכתב, הוגשה תגובה בכתב של המאשימה והצדדים טענו טיעונים גם בעל פה.

3. סעיף 80(א) לחוק העונשין קובע כדלהלן-

(א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה..."

4. שתי חלופות בסעיף זה האחת - "ראה בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה..." השנייה - "נסיבות אחרות המצדיקות זאת...". יש לבחון האם אחת החלופות מתקיימת במקרה אשר לפני. על מנת לבחון זאת יש לבחון את הטעמים המפורטים בהכרעתה דין לזיכוי של הנאשם.

5. הכרעת הדין עוסקת בחוקיות החיפוש ברכבו של המבקש, חיפוש אשר במסגרתו נמצא הסם האמור בכתב האישום. הראיות אשר יכולות ללמד מה התרחש במהלך אותו מפגש בין השוטרים למבקש הינן דו"ח פעולה של אחד השוטרים ודו"ח הבהרה שרשם לאחר מכן. השוטר הנוסף שנכח באירוע לא רשם כל דו"ח. הוא אשר חקר את המבקש בתחנה. המבקש לא נשאל כל שאלה בחקירתו אודות מעמד החיפוש.

6. כאשר המאשימה החליטה להעמיד את הנאשם לדין, כל אשר היה בפניה הינו החומר המצוין לעיל. כמובן שעדויות העדים בבית המשפט לא היו בפניה.

7. כאמור, עניינו של תיק זה עניינו שאלת חוקיות החיפוש. בסעיף 20 להכרעת הדין אני מציינת כי **"...ההסבר אשר נמסר לנאשם בדבר זכויותיו בעת עריכת החיפוש מצוי רק בדו"ח ההברה שערך רס"מ האדי. נסיבות ערכית דו"ח ההבהרה מעוררות מספר שאלות, אשר יכול וקיימות תשובות אולם, נסיבות ערכית דו"ח ההבהרה אינן זכורות לרס"מ האדי ואין כל תרשומת מודע נערך."** כאמור, אין כל ראיה נוספת באשר להסבר שניתן למבקש בעת עריכת החיפוש. **"עדותה נאשם אינה תומכת בגרסת דו"ח ההבהרה בדבר פרוט זכויותיו ואין כל חקירה שלו המתייחסת לאותו מעמד ונסיבותיו."**

8. לפיכך, קובעת אני בסעיף 21 להכרעת הדין כי **"במצב דברים זה לא הוכיחה המאשימה את הנדרש ממנה כי החיפוש נערך בהתאם להוראות הדין בהסכמתו שלה נאשם הסכמה מודעת לאחר שהוסברו לו זכויותיו."**

9. באשר לאפשרותה ראשונה שקובע סעיף 80- "ראה בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה..." קובעת הפסיקה את המבחן הבא-

"מתי ובאילו נסיבות ניתן לפסוק "שלא היה יסוד לאשמה"? נאמר מיד, שאין מקום לקביעה שמצב כזה מתעורר כל אימת שנאשם יוצא זכאי בדינו.

על בית המשפט לבדוק את שיקול-דעתה של התביעה עובר להגשת כתב האישום נגדאיתו נאשם, ורק אם יימצא שמלכתחילה לא היה מקום להעמיד את הנאשם לדין, או מפני שהעובדות הנטענות אינן מהוות עבירה מבחינה משפטית, או מפני שהיה ברור מראש שחומר הראיות שבידי התביעה לא יספיק להשגת הרשעה בפלילים, יהיה מקום לפסוק הוצאות ופיצוי לנאשם על-פי סעיף 80(א) הנ"ל."

(ע"פ 1524/93 בנימין מיכאשווילי נ. מדינת ישראל פד"י מ"ח 650)

המבחן הרלוונטי למקרה אשר לפני הינו אם כן האם ברור היה מראה שחומר הראיות שבידי התביעה לא יספיק להשגת הרשעה בפלילים.

10. הדרישה כי ברור היה מראש כי דין כתב האישום לזיכוי הינה דרישה אשר פורשה באופן מחמיר, בצמצום. בע"פ 12003/05 הישאם חמודה נ. מדינת ישראל מסכם כב' השופט א. לוי

"עיון בפסיקה מלמד, כי הדרישה להעדר יסוד להאשמה מתייחסת למקרה בו שום משפטן בר דעת לא היה חושב שיש מקום להביא האשמה נגדו [נגד הנאשם]" (ע"פ 269/55 היועץ המשפטי לממשלה נ' דוד, פ"ד ט (3) 1823, 1825 (1955); ע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (3) 73, 90 (2002) (פורסם בנבו)), או למקרה בו "לא היה לאל ידי התביעה הכללית, מלכתחילה, להוכיח בוודאות סבירה פרטים מרכזיים באישום", עד כדי כך ש"הזיכוי היה צפוי מראש" (ר"ע 310/84 ברעלי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (3) 503, 504 (1984); ע"פ 425/88 בדיר נ' מדינת ישראל, פ"ד מג (2) 204, 207 (1989) (פורסם בנבו); ע"פ 420/63 ברגמן (ברטל) נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יח (2) 557, 562 (1994); עניין פדרמן, בפסקה 9). הסבירות שבהעמדה לדין היא אם כן העומדת בבסיסה של עילה זו (ע"פ 1767/94 יוסף נ' מדינת ישראל, פד נג (1) 516, 505 (1999); עניין דבש, בעמ' 90) (פורסם בנבו)."

11. נמצא כי על בית המשפט לבחון האם זיכוי המערער נסמך על עניינים אשר היו ידועים לתביעה עוד טרם הגשת כתב-האישום ולא כתוצאה מהתרשמות בית המשפט מן העדים או הערכת הראיות.

12. מקרה זה שבפני הינו לטעמי מקרה גבולי. מחד, ידעה המאשימה כי כל אשר בידה הוא דו"ח הפעולה ודו"ח ההברה. אולם, יכלה המאשימה לחשוב שדי בדו"ח ההברה על מנת למלא את החללים שבדו"ח הפעולה. אכן, לטעמי העובדה כי דווקא הדברים החשובים לעניין אופן עריכת חיפוש על פי "הלכת בן חיים" מצויים בדו"ח ההברה ולא בדו"ח הפעולה, מעוררים תהיות המחייבות הסבר ומכאן זיכוי של הנאשם, בהעדר אותו הסבר נידרש. אך, לא ניתן לקבוע כי במקרה זה חומר הראיות אשר בפני המאשימה לא הקים לכל הפחות "ראיות לכאורה".

במצב דברים זה, על אף שלטעמי אין בחומר הראיות כדי להביא להרשעתו של הנאשם, איני יכולה מנגד לקבוע כי "שום משפטן בר דעת לא היה חושב שיש מקום להביא האשמה נגדו". המבחן המחמיר הנדרש לצורך פסיקת הפיצוי. כל הנדרש על פי הלכת בן חיים נמצא היה בחומר הראיות. הערכת אופן עריכת אותן ראיות הוא אשר הביא לזיכוי של המבקש.

13. מסכימה אני עם טענה כי תובע זהיר היה יכול שלא להגיש את כתב האישום או לסגת ממנו, אך לא אוכל לקבוע כי באופן חד משמעי "הזיכוי היה צפוי מראש".

לפיכך, הבקשה לפסיקת הוצאות על פי הוראות סעיף 80 לחוק העונשין (נוסח חדש), התשל"ג-1977, נדחית.

ניתנה היום, ח' אייר תשע"ו, 16 מאי 2016, בהעדר הצדדים.